

Bernat Grau i Moré, barretaire

La Casa de Barrets, Girona (www.lacasadebarrets.cat)

Text > JOSEP CAMPMAJÓ, escriptor

Foto > TONI VILCHES

Bernat Grau i Moré (Girona, 1994) és capaç de demostrar, sense cap dubte, que La Casa de Barrets sí que té mestressa i amo. Agafats de la mà amb l'Assen Planas, sòcia i amiga, van heretar amb molta solvència la memòria d'un ofici al qual el temps ha envellit i embellit. Fer de barretaire fa molt que no està de moda. En Bernat explica, amb més tristor que admiració, que tant els productors asiàtics com les exigències de les granges de la moda han sabut desenvolupar tècniques industrials que permeten tenir, com diu ell, «un barret per quatre xavos». Però aquest ofici, del qual a la demarcació només queden dos tallers, i del qual, amb probable certesa, Grau és l'artesà més jove a tot Catalunya, té molt més protagonisme del que la resta de mortals ens pensem. Malgrat que la producció artesanal sol tenir els barrets oficials i protocol·laris com a clients importants, les arts visuals són el principal consumidor dels productes del barretaire. I és d'aquest món d'on agafa el relleu en Bernat. No se n'amaga, del seu bressol faranduler. Ben al contrari, en presumeix amb un somriure als llavis. Les arts visuals han estat el motor dels seus vint-i-nou anys. El Galliner i l'escola de Nancy Tuñón el van fer tastar la mel del teatre. Els Marrecs del pare, i la influència del mestre Nuxu Perpinyà, que l'han portat a estimar la producció escènica, l'emparenten amb la cultura tradicional. I més enllà de la façana bohèmia, la necessitat de reglar la formació el va portar a fer la carrera d'història de l'art,

seguida d'un màster en Producció Teatral. Però també, i d'això té el mèrit l'afecte que sent envers la cultura popular, s'ha endinsat en l'univers de les cavalcades dels Reis d'Orient de Girona, fins que s'ha arribat a convertir en el director artístic de tota la representació. Tot i que, com explica amb innocència afectuosa, de qui primer va aprendre a cosir va ser de l'àvia. La resta, la hi va donar l'observació, l'experiència de les hores i l'exploració. Fins que Pepita Mercadé, que era la proveïdora de capçalera de la cavalcada reial (tercera generació de barretaires de Barcelona des de 1936), va decidir que era massa gran per continuar en el negoci. I es va creuar en la vida de l'Assen i en Bernat i els va seduir. A partir d'aleshores, el seu món es va omplir de barrets per a mossos d'esquadra, per a ballarines de cabaret, per a senyors nostàlgics i per a joves que experimenten el plaer de dur capell.

I es va omplir també de velles tècniques de fabricació, de materials innovadors de creació i de reptes nous. Però, a més, d'un vocabulari nou de preciosa evocació i dolça sonoritat: *capell, bombí, aprest, glasseta, filferrar, capelina, enformador*. I la primera dama de totes, la *calota*. De fet, el taller és conegut i reconegut per haver inventat, fa més de vuitanta anys, una tècnica única per fabricar la base sobre la qual es vesteixen els barrets, les calotes. Fan honor a una màxima immutable: els vells oficis s'embelleixen amanyagats per les mans dels artesans. I com amanyaga Bernat Grau els seus barrets.